

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judcători – Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nicolae Gordilă,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de avocatul Sergiu Musteață în numele inculpatului Urechi Nicolae împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 septembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2012 în cauza penală privindu-l pe

Urechi Nicolae Ion, născut la 28 octombrie 1975, originar din s. Scorțeni, r-nul Telenești și domiciliat în com. Băcioi, mun. Chișinău

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 08 august 2011 pînă la 20 septembrie 2012 (prima instanță)**
- 2. de la 06 noiembrie 2012 pînă la 24 decembrie 2012 (instanța de apel)**
- 3. de la 09 aprilie 2013 pînă la 11 iunie 2013 (instanța de recurs)**

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat respingerea recursului.

Avocatul Serghei Musteață, care a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

CONSTATĂ

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 septembrie 2012, **Urechi Nicolae Ion** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor

prevăzute de art. art. 311 alin. (2) lit. a) și 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilite următoarele pedepse:

- în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal – amendă în mărime de 200 u.c.;

- în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal – amendă în mărime de 200 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 2 ani;

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa amenzii în mărime de 400 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 2 ani.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că inculpatul Urechi Nicolae Ion a fost învinuit de faptul că, la data de 20 iulie 2010, fiind preîntâmpinat de răspundere penală conform art. 311 Cod Penal, pentru denunțarea cu bună știință falsă, intenționat, urmărind scopul de a-l învinui pe cet. Gordei Vitalie de săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave, a depus plîngere la CPs Rîșcani, mun. Chișinău, precum că ultimul la 24.07.2009 prin înșelăciune și abuz de încredere a obținut de la el suma de 8 000 euro, echivalent a 138 000 lei.

În urma denunțului depus de Urechi Nicolae Ion, de către CPs Rîșcani, mun. Chișinău, la data de 09 august 2010 a fost dispusă începerea urmăririi penale în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal.

Tot el, la data de 09 august 2010 în cadrul urmăririi penale pornite, fiind preîntâmpinat de răspundere penală conform art. 312 Cod Penal, pentru darea declarațiilor mincinoase, a fost recunoscut și audiat în calitate de parte vătămată, declarînd că în luna septembrie 2006 împreună cu soția sa au plecat la lucru în Irlanda unde s-a aflat pînă în luna aprilie 2010. Prin intermediul concetățenilor din Moldova a făcut cunoștință cu cet. Gordei Vitalie Ion a.n. 02.09.1977, dom. mun. Chișinău Petru Rareș 48, ap. 37, care deținea un microbus pe ruta Irlanda - Moldova cu care transporta colete în ambele direcții. Prin intermediul lui transmitea acasă diferite colete și sume bănești, în perioada dată toate coletele transmise de el prin intermediul cet. Gordei Vitalie au ajuns la destinație fără careva probleme. La data de 24 iulie 2009 1-a întreat pe ultimul, dacă este posibil să transmită prin intermediului ultimului în Chișinău suma de 8 000 euro. Vitalie Gordei a fost de acord să transmită suma indicată contra sumei de 150 euro. Conform înțelegerii avute cu ultimul, de transportarea coletelor și transmiterea la destinație era responsabil el și o doamnă pe nume Anisia, din cîte a înțeles mama soacră a acestuia. La data de 24 iulie 2009 i-a transmis suma sus indicată cet. Gordei Vitalie, care 1-a asigurat că banii o să-i transmită soacrei lui Anisia care este responsabilă de colete în Republica Moldova și ea îi va transmite rudei lui, Urechi Tudor, pe care aceasta o cunoștea de mai de mult, deoarece anume Urechi Tudor era persoana care de obicei primea coletele transmise de ei în Moldova. Ulterior, Gordei Vitalie a venit la Chișinău însă nu 1-a anunțat pe Urechi Tudor despre faptul că el i-a transmis prin acesta suma nominalizată de bani conform înțelegerii avute și anume, că suma dată de bani urma să ajungă la Urechi Tudor în decurs de două săptămîni. Aproximativ peste două luni a aflat că cet.

Gordei Vitalie se află în Irlanda și s-a deplasat la el acasă, iar în cadrul discuției avute între ei, ultimul a recunoscut, că nu i-a transmis suma primită, deoarece a folosit-o în scopurile sale personale, însă l-a asigurat, că în decurs de două săptămâni o să-i restituie suma de 2 000 euro, iar diferența mai târziu. În perioada indicată nu a restituit suma promisă și nici nu a fost de găsit, la telefon nu răspundea. În situația dată a sunat-o pe dna Anisia (familia nu o cunoaște) care era responsabilă în Chișinău de repartizarea coletelor. Ultima a dat asigurări, că suma de 8 000 euro o să fie restituită și să nu retrăiască. La data de 03 aprilie 2010 împreună cu soția a venit la Chișinău, iar la 10 aprilie 2010 împreună cu soția s-au deplasat la sediul din str. A. Botezatu, mun. Chișinău, unde repartizau coletele transmise în Irlanda. Aici se afla cet. Anisia care din nou l-a asigurat, că o să vorbească cu Gordei Vitalie și în câteva zile o să restituie o anumită sumă. Ulterior, nu a mai fost sunat pentru a primi suma promisă. La 15 mai 2010 soția sa a fost din nou la sediul sus indicat unde repetat a discutat cu dna Anisia, care de data aceasta s-a purtat grosolan și a cerut să nu mai fie deranjată cu întrebarea dată, deoarece ea nu are careva atribuții cu activitatea privind transportarea și repartizarea coletelor, în ciuda faptului că la acel moment doar ea de una singură repartiza colete. Soția i-a menționat ultimei că în situația dată o să se adreseze cu o cerere la poliție, la care fapt cet. Anisia a declarat ferm, că în cazul dat nu o să primească nimic. A mai comunicat, că cet. Gordei Vitalie intenționat se eschivează de la întâlnire cu el ca să-i restituie suma, deși din câte cunoștea el a avut permanent posibilitatea achitării sumei primite, deoarece în perioada dată permanent a activat pe ruta sus indicată, de la care activitate are un profit considerabil. A mai concretizat, că în luna iunie 2010 a vorbit cu Gordei Vitalie care i-a comunicat, că la moment nu are bani, dar i-a comunicat că, are de realizat un automobil de model „Mercedes - Benz Sprinter 412D” și el să-i găsească cumpărători și din banii de la realizarea automobilului îi va restitui suma nominalizată, după ce i-a găsit cumpărători cet. Vitalie Gordei a refuzat să vîndă automobilul și nu răspundea la apelurile telefonice. Faptul transmiterii sumei sus indicate lui Gordei Vitalie poate fi confirmat de soția lui Urechi Ludmila, de soacra acestuia Anisia, de nepotul lui Gordei Vitalie, pe nume Denis. În toate cazurile de audiere, cât și la data depunerii denunțului Urechi Nicolae a fost preîntîmpinat pentru răspundere penală conform art. 311 și art. 312 Cod Penal al RM.

Ulterior, la data de 23 decembrie 2010 fiind audiat suplimentar în calitate de parte vătămată cet. Urechi Nicolae a schimbat declarațiile comunicînd, că la data de 24 iulie 2009 i-a transmis suma sus indicată cet. Gordei Vitalie, care l-a asigurat că banii o să-i transmită personal în Chișinău unde urma să plece pe parcursul următoarei săptămîni. Peste câteva zile s-a întâlnit întîmplător cu Gordei Vitalie la o întâlnire cu niște consăteni de-ai lui. Profitînd de ocazie l-a întrebat pe ultimul cînd va pleca în Moldova, la care Gordei Vitalie a menționat, că va pleca în curînd, deoarece are nevoie de niște bani pentru dezvoltarea afacerii sale în Irlanda. Ultimul a mai menționat că, deja are deschis un restaurant și afacerea dată este destul de profitabilă, în cadrul discuției date Vitalie Gordei l-a întrebat ce

intenționează să facă cu suma transmisă și i-a explicat, că intenționează să procure un apartament în Chișinău. În cadrul acestei discuții Gordei Vitalie i-a propus să-i permită să se folosească de suma transmisă pe o perioadă de câteva luni de zile, urmînd să-i achite suplimentar suma de 100 euro pentru fiecare trei săptămîni și Urechi Nicolae a acceptat. Drept confirmare la faptul transmiterii sumei date Gordei Vitalie a scris o recipisă, prin care a indicat, că a primit ca împrumut de la Urechi Nicolae suma de 8 000 euro, însă împreună au stabilit să nu menționeze de dobînda stabilită de Gordei V.. Tot împreună au convenit, că la prima cerere, Gordei Vitalie îi va restitui suma integrală și plus dobînda stabilită. A mai menționat că, Gordei Vitalie singur a insistat ca dobînda stabilită de el în mărime de 100 euro să o primească o dată la trei săptămîni. Inițial a primit dobînda în mărime de 300 euro, adică pe perioada a nouă săptămîni. Ulterior nu a mai primit nimic, deoarece ultimul motiva că, are careva probleme la restaurant, însă o dată cu venirea la normal a situației se va achita complet cu el. Apoi, evenimentele au evoluat după cum a menționat anterior, din care considerent s-a adresat cu plîngere la poliție, în plîngerea depusă la poliție nu a indicat faptul întocmirii recipisei și nici circumstanțele în care a fost întocmită, deoarece nu a considerat ca ceva esențial, iar colaboratorii de poliție nu l-au întrebat faptul dat.

3. Sentința a fost atacată de avocatul Sergiu Musteață în numele inculpatului Urechi Nicolae, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat. În motivarea apelului său, avocatul a indicat că instanța de fond incorect și neobiectiv a apreciat circumstanțele cauzei penale, fără ca sentința să conțină combaterea argumentelor inculpatului asupra veridicității denunțului și declarațiilor incriminate de procuror ca false, astfel încălcîndu-se dreptul inculpatului la un proces echitabil. Totodată a mai indicat că argumentele instanței de fond contravin cu circumstanțele cauzei penale date, precum și faptul că deși procurorii nu au probat falsul declarațiilor, însăși inculpatul a adus argumente și probe destul de convingătoare, certe că denunțul depus și declarațiile date de el ca parte vătămată pe cauza penală nr. 2010021466 nu este unul calomnios, circumstanțele de fapt menționate în plîngere corespund adevărului, precum și declarațiile menționate în rechizitoriu, pe care procurorii le consideră false (dat de inculpat la 09 august 2008 și 09 decembrie 2010), corespund realității și nu sunt false.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2012, a fost admis apelul din alte motive, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre prin care Urechi Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) și 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, stabilindui-se următoarele pedepse:

- în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal – amendă în mărime de 200 u.c.;
- în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal – amendă în mărime de 200 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 2 ani;

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate – amendă în mărime de 300 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 2 ani.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că partea descriptivă a sentinței, potrivit art. 394 Cod de procedură penală trebuie să conțină descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, însă instanța de fond a constatat fapta făcând mențiunea că „inculpatul *se învinuiește*”, dar a adoptat o sentință de condamnare, astfel partea descriptivă a sentinței nu corespunde dispozitivului acesteia.

În partea ce ține de argumentele apărării privind nevinovăția inculpatului, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, iar vinovăția inculpatului fiind pe deplin probată în cadrul ședințelor judecătorești.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul Sergiu Musteață în numele inculpatului, care a solicitat casarea deciziei și sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea recursului avocatul a invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), și 12) Cod de procedură penală. Acesta își manifestă dezacordul cu soluțiile adoptate de către instanțele inferioare, din motiv că probele aduse de către partea acuzării sunt combătute de probele prezentate de către partea apărării, aceasta inevitabil urmînd să conducă la achitarea inculpatului.

7. Judecînd recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, din materialele cauzei se constată că instanța de apel la aprecierea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate nu a constatat faptele criminale, considerate ca fiind dovedite și nu a stabilit care din declarațiile inculpatului sunt veridice și care nu, lăsînd fără o motivare acest aspect. La fel, însăși din rechizitoriu (f.d. 113-115) nu este clar care din declarațiile depuse de către inculpat sunt veridice și care mincinoase, fapt ce a fost neglijat de către instanțele de fond și apel, fiind încălcate astfel prevederile art. 394 Cod de procedură penală.

În atare circumstanțe, anume în sarcina instanței de apel urma a fi reținută obligația stabilirii tuturor circumstanțelor cauzei, în special argumentarea faptului care din declarațiile depuse de către inculpat sunt veridice și care false. Or, în ipoteza în care se constata că declarațiile depuse inițial la urmărirea penală în calitate de parte vătămată de către inculpat sunt veridice, decădea capătul de acuzare a acestuia în baza art. 311 Cod penal.

Astfel, se concluzionează că la judecarea cauzei, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a admis erori care au

afectat aspectul de drept al cauzei și asemenea erori pot fi corectate doar de către instanța de apel.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, într-un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei în ordine de apel, instanța urmează să ia în considerare cele expuse în prezenta decizie, să judece apelul în strictă conformitate cu prevederile legii, să verifice argumentele invocate anterior și în recurs și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, pe care părțile vor fi în drept să o atace în ordinea stabilită de lege.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Sergiu Musteață în numele inculpatului Urechi Nicolae, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2012, în cauză penală privindu-l pe **Urechi Nicolae Ion** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță într-un alt complet de judecători.

Decizia nu este susceptibilă de atac, pronunțată în ședință publică la 02 iulie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă

Copia corespunde originalului

Judecător

Petru Ursache